

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/67/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123333555
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Topoľančík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6123333555.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Topoľančíka a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Romana Tichého, v spore žalobcu: Náhradné vozidlo, s. r. o., so sídlom Tolstého 1201/20, Žilina, IČO: 50 496 166, právne zastúpeného spoločnosťou ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s. r. o, advokátska kancelária so sídlom Tolstého 1201/20, Žilina, IČO: 36 864 455, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava – Staré Mesto, IČO: 00 585 441, o zaplatenie sumy 391,65 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 51C/68/2023-63 zo dňa 01. februára 2024, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalobcovi voči žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“, príp. „okresný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 391,65 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 391,65 eur od 18.07.2022 do zaplatenia, a to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I. napadnutého rozsudku) a žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1 Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd posúdil predmetný nárok žalobcu voči žalovanému podľa ust. § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej aj „zákon č. 381/2001 Z. z.“), ako aj ust. § 442 Občianskeho zákonníka. Medzi stranami nemal za sporné, že dňa 15.02.2022 došlo k dopravnej nehode v Žiline, následkom ktorej došlo k škodovej udalosti na motorovom vozidle poškodeného, pričom škodová udalosť bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla poisteného v poisťovni žalovaného. Uviedol, že v dôsledku uvedeného si poškodený od žalobcu prenajal náhradné motorové vozidlo počas trvania opravy jeho vlastného vozidla poškodeného poistencom žalovaného a na základe Zmluvy o nájme zo dňa 15.03.2022 užíval vozidlo Volkswagen Tiguan, AT, 4x4 EČV: A. XXX B. v rozsahu 16 dní nájmu, a to v období od 15.03.2022 do 30.03.2022, pričom nájom skončil dňa 30.03.2022.

1.2 Aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu súd prvej inštancie mal za preukázanú zo Zmluvy o postúpení pohľadávky z poškodeného na žalobcu zo dňa 31.03.2022 a existenciu pasívnej vecnej legitimácie na strane žalovaného vyvodzoval z ust. § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z., podľa ktorého poisťovateľ, t. j. žalovaný uhrádza poškodenému náhradu škody. Ako spornú v konaní súd prvej inštancie posúdil otázku účelnosti a nutnosti nájmu náhradného vozidla za celé

obdobie nájmu náhradného vozidla – t. j. od 15.03.2022 do 30.03.2022. Poukázal na závery ustálenej súdnej praxe, že škodca je povinný nahradiť škodu v rozsahu nutne a účelne vynaložených nákladov. Zdôraznil, že skutočnou škodou je aj škoda spočívajúca v tom, že poškodený musí vynaložiť vyššie náklady na požičanie veci, ktorá mu má nahradiť vec, ktorá sa stala v dôsledku poškodenia dočasne nepoužiteľnou vecou v porovnaní s nákladmi na použitie poškodenej veci s tým, že zaplatením požičovného sa zmenší majetkový stav poškodeného, a teda že škodou je požičovné zaplatené za vypožičanie vozidla porovnateľného s poškodeným vozidlom, ak prevyšuje výdavky spojené s užitím vlastného vozidla (R 7/1992, R 5/1978, R 71/1971 a R 12/1991).

1.3 Pre posúdenie nutnosti nájmu náhradného vozidla považoval súd prvej inštancie za podstatné, že v dôsledku škodovej udalosti spôsobenej klientom žalovaného nemohol právny predchodca žalobcu – poškodený používať svoje motorové vozidlo a na dobu jeho opravy si musel prenajať náhradné vozidlo, pričom náhradu nákladov vynaložených právnym predchodcom žalobcu ako poškodeným účastníkom dopravnej nehody za náhradné motorové vozidlo posúdil ako škodu súvisiacu a vyvolanú poistnou udalosťou. Mal preukázané, že v dôsledku poistnej udalosti zavinennej škodcom, t. j. poisťovňou žalovaného sa poškodený dostal do situácie, kedy bol nútený si prenajať náhradné vozidlo, a teda že v priamej príčinnej súvislosti s predmetnou poistnou udalosťou poškodený užíval prenajaté vozidlo, a to po dobu opravy svojho vlastného motorového vozidla v autoservise AT a.s.. Z uvedeného súd prvej inštancie ustálil príčinnú súvislosť medzi poistnou udalosťou a užívaním náhradného motorového vozidla poškodeným, keď mal za to, že nebyť poškodenia vozidla, ku ktorému došlo pri nehode, poškodený by nemusel vyhľadať autoservis a dať si vozidlo opraviť, ale mohol svoje vlastné vozidlo užívať. Uviedol, že poškodený bol nútený dať si vozidlo do opravy v autoservise a počas tejto doby si prenajal náhradné vozidlo, pričom z čestného prehlásenia poškodeného mal preukázané, že nájom náhradného vozidla počas tejto doby bol nevyhnutný z dôvodu, že poškodený nemal k dispozícii žiadne iné vhodné vozidlo a prenájom náhradného vozidla bol pre neho nevyhnutný na zabezpečovanie podnikateľskej činnosti.

1.4 Súd prvej inštancie ďalej poukázal na to, že žalovaný urobil spornou skutočnosť účelnosti a celkovú dobu nájmu - užívania náhradného vozidla, keď žalobcovi po prešetrení poistnej udalosti priznal nárok v rozsahu 11 dní, namiesto uplatnených 16 dní. Konštatoval, že žalovaný v spore sa bránil tým, že oprava bola v zmysle faktúry vystavenej servisom ukončená už dňa 24.03.2022, a preto nájom náhradného vozidla nepovažoval za účelný od 26.03.2022 do 30.03.2022 s tým, že autoservis nebol oprávnený zadržiavať poškodenému motorové vozidlo až do vystavenia krycieho listu. V tejto súvislosti poukázal na tvrdenie žalovaného, že on platbu poukázal predmetnému autoservisu už dňa 29.03.2022, a teda krycí list nemohol byť vystavený až 30.03.2022. V súvislosti s dňom vystavenia krycieho listu súd prvej inštancie poukázal na to, že tento bol skutočne vystavený dňa 30.03.2022 a nie 29.03.2022, keď uvedené vyvodil z listinných dôkazov predložených samotným žalovaným. Uviedol, že v oznámení o poistnom plnení (krycí list) žalovaný síce uvádza, že ukončil šetrenie poistnej udalosti dňa 29.03.2022, avšak krycí list je datovaný dňom 30.03.2022.

1.5 Súd prvej inštancie ustálil, že z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by poškodený mal akúkoľvek možnosť reálne ovplyvniť začiatok a trvanie vykonávania opravárenských prác na poškodenom vozidle, a preto dospel k záveru, že bolo dôvodné vychádzať z preukázanej dĺžky nájmu podľa nájmovej zmluvy, potvrdenia autoservisu a čestného prehlásenia od poškodeného. Mal za preukázané, že doba nájmu rozhodne nebola ponechaná na ľubovôli poškodeného, a že náhrada za zaplatené nájomné za náhradné vozidlo nebola priznaná za dobu dlhšiu, ako bol tento náklad účelný a nutný, t. j. vynaložený

v príčinnej súvislosti so vznikom škody, dopravou nehodou. Súd prvej inštancie súčasne dospel k záveru, že poškodený nemohol ovplyvniť vydanie vozidla autoservisom až po doručení krycieho listu, keď zdôraznil, že vystavenie krycieho listu je v zaužívanej praxi nevyhnutnosťou, bez ktorej opravené vozidlo servis neodovzdá. Uzavrel, že dňom vystavenia krycieho listu mohol poškodený prevziať vozidlo do svojej dispozície, a teda ho aj reálne užívať. Konštatoval, že od poškodeného, ktorý vinou poisťovne žalovaného bol obmedzený

v užívaní svojho vozidla a na zabezpečenie podnikateľskej činnosti si prenajal náhradné vozidlo, aby vopred uhradil sumu pomerne vysokú za opravu vozidla, pokiaľ toto plnenie malo byť kryté poistným plnením, a potom následne čakal na jej preplatenie od poisťovne. Uviedol, že je všeobecne známou obchodnou praxou, že v prípade, že poisťovňa je zmluvným partnerom autoservisu, ako náhrada úhrady faktúry sa využíva krycí list, ktorý sa používa pri poistnej udalosti, a tento vystavuje poisťovňa po poistnej udalosti voči zmluvnej opravovni, aby opravovňa mala istotu, že dostane svoje peniaze a môže bez

zábran vydať vozidlo po oprave zákazníkovi. Poukázal na oznámenie autoservisu, v ktorom je uvedené, že krycí list zo strany poisťovne bol doručený dňa 30.03.2022, čo vyplýva aj z predloženého krycieho listu.

1.6 Na základe uvedeného súd prvej inštancie považoval za opodstatnenú dobu prenájmu náhradného vozidla dobu do vybavenia poisťnej udalosti v rozsahu náhrady nákladov za opravu poškodeného vozidla, pričom konštatoval, že táto poisťná udalosť bola v zmysle § 11 ods. 6 a 7 zákona č. 381/2001 Z. z. vybavená skončením šetrenia, oznámením výšky poisťného plnenia poškodenému a poskytnutím plnenia v zákonom stanovenej lehote. Uzavrel, že v prípade opravy poškodeného vozidla autoservis po vykonaní opravy vydá vozidlo až po zaplatení ceny opravy, alebo je možné (v prípade platného PZP) požiadať poisťovňu o vydanie krycieho listu preukazujúceho „prísľub“ poisťovne, že opravu vozidla zaplatí. Poškodený v prípade platnej poisťnej zmluvy využije možnosť poskytnutia záruky poisťovne vo forme krycieho listu. Z uvedených dôvodov za účelnú dobu nájmu súd prvej inštancie považoval moment, kedy bolo vozidlo prijaté do opravy až do momentu jeho vydania poškodenému, t. j. od 15.03.2022 do 30.03.2022, a to za predpokladu, že dobu nájmu úmyselne alebo z nedbanlivosti nepredĺžil poškodený svojím úmyselným konaním alebo nedbanlivosťou.

1.7 Súd prvej inštancie zdôraznil, že poškodený nemohol ovplyvniť dobu, za ktorú žalovaný ukončil šetrenie poisťnej udalosti a vyplatil škodu, a preto mu nemôže byť na škodu, že mal po tento čas zapožičané náhradné motorové vozidlo, nakoľko sa jedná o časovú súvislosť riešenia likvidácie škodovej udalosti, ktorú poškodený nemôže nijako ovplyvniť.

1.8 K argumentácii žalovaného týkajúcej sa uvádzania dátumov začiatku a ukončenia nájmu na zmluve o nájme náhradného vozidla medzi žalobcom a žalovaným súd prvej inštancie uviedol, že z nájmovej zmluvy aj z vyjadrenia žalobcu k spôsobu uzatvárania nájmovej zmluvy nevyplýva, že by pri jej uzatvorení postupoval v rozpore so zákonom, keď navyše nemal za preukázané, že by do zmluvy bol vopred uvedený dátum ukončenia nájmu, a teda že žalobca a poškodený sa vopred dohodli na konkrétnej dobe nájmu a až v dohodnutý deň poškodený odovzdal žalobcovi náhradné vozidlo, keď z časových súvislostí vo veci vyplýva, že k odovzdaniu náhradného vozidla došlo až po doručení krycieho listu žalovaným autoservisu.

1.9 Vo vzťahu k nároku na úroky z omeškania súd prvej inštancie vychádzal z premisy, že pokiaľ poisťovňa nesplní svoj záväzok riadne a včas, t. j. neposkytne poisťné plnenie v celom jeho rozsahu v lehote splatnosti určenej zákonom, dostáva sa do omeškania, čo znamená právo poškodeného, prípadne jeho právneho nástupcu (aktuálne žalobcu) popri poisťnom plnení požadovať aj úroky z omeškania, ktorých základ je daný § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Poukázal na ust. § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z., ktoré upravuje výlučne následky nesplnenia nepeňažnej povinnosti podľa odseku 6 citovaného zákona, t. j. sankcionuje neskoré prešetrenie a vybavenie poisťnej udalosti, avšak nezabavuje poisťovňu povinnosti platiť úroky z omeškania za oneskorené plnenie podľa § 11 ods. 7 zákona

č. 381/2001 Z. z. v spojení s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že nezodpovedá spravodlivému usporiadaniu vzťahov, aby poisťovňa zodpovednosť za svoje nesprávne posúdenie povinnosti poskytnúť poisťné plnenie prenášala na poškodeného, a preto poisťovňa musí znášať následky nesprávneho posúdenia svojej povinnosti, vrátane povinnosti znášať stav, kedy sa v prípade skráteného plnenia dostane do omeškania. Uviedol, že poisťovňa ukončila poisťné šetrenie dňa 30.06.2022, od nasledujúceho dňa, t. j. od 01.07.2022 začala plynúť žalovanému 15-dňová lehota na poskytnutie plnenia v zmysle § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z., ktorá uplynula dňa 15.07.2022. Na základe uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný sa dostal do omeškania od 16.07.2022, od ktorého dátumu žalobcovi vznikol zákonný nárok na úroky z omeškania. V tejto súvislosti však poukázal na to, že žalobca si uplatnil nárok na úroky z omeškania až od 18.07.2022, a preto mu priznal nárok na úroky z omeškania až od uvedeného dňa. Pokiaľ ide o výšku úrokov z omeškania, súd prvej inštancie vychádzal z ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.

1.10 O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, t. j. podľa zásady úspešnosti žalobcu v konaní, a keďže žaloba v celom rozsahu vyhovel, priznal žalobcovi ako úspešnej strane sporu právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, a to tak voči výroku I., ako aj voči výroku II. podal žalovaný odvolanie z dôvodov prezumovaných § 365 ods. 1 písm. f) a písm. h) CSP majúci za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

2.1 V odvolaní namietal, že z vykonaného dokazovania nevyplývala žiadna nevyhnutnosť autoservisu zadržiavať opravené motorové vozidlo až do vystavenia tzv. krycieho listu, ktoré by navyše v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe súdov bolo neprípustné, nakoľko autoservis nemal voči poškodenému splatnú pohľadávku. Súčasne namietal, že žalobca v konaní nepreukázal žiadnu dohodu poškodeného s autoservisom, že na vydanie jeho opraveného vozidla bude nevyhnutné doručenie krycieho listu a nepreukázal ani tú skutočnosť, že by o takejto podmienke následne poškodený informoval žalovanú poisťovňu, a preto tvrdenie o nejakej obchodnej praxi, ktorú považuje za rozpornú so zákonom, neobstojí. Žalovaný súčasne namietal, že v konaní nebola preukázaná ani platobná neschopnosť poškodeného, ktorý bol obchodnou spoločnosťou – podnikateľom, v dôsledku ktorej by sám nemohol uhradiť faktúru za opravu vozidla hneď po ukončení opravy poškodeného motorového vozidla. Súčasne zdôraznil, že aj poškodený je v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka povinný počínať si tak, aby rozsah škody nezväčšoval, pričom v danej súvislosti upriamil pozornosť na tú skutočnosť, že náklady na prenájom náhradného vozidla vo výške 1.278,28 eur bez DPH značne prekročili aj sumu za samotnú opravu poškodeného motorového vozidla, ktorá bola autoservisom vyúčtovaná vo výške 789,17 eur bez DPH.

2.2 Žalovanému súčasne nie je zrejmé, akým logickým vyhodnotením predložených dôkazov dospel súd prvej inštancie k záveru, že mali byť zasielané nejaké dve rôzne emailové správy v tom istom čase.

2.3 Na podporu svojej argumentácie žalovaný opakovane poukázal na rozhodovaciu prax všeobecných súdov, a to rozhodnutie publikované pod R 7/92, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Obo/91/2007 z 03.04.2008 a sp. zn. 5Tz/28/2004 z 01.12.2004, ako aj rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/41/2023 zo dňa 12.09.2023, rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 10Cob/14/2023 zo dňa 13.02.2024 a rozsudok Okresného súdu Poprad sp. zn. 21C/37/2023 zo dňa 18.01.2024.

2.4 Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie, prípadne aby vo veci sám rozhodol, a to tak, že žalobu zamietne.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu považoval rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu za vecne správny a odvolanie žalovaného za nedôvodné, a preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a priznal mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Žalobca sa v celom rozsahu stotožnil s vyslovenými závermi súdu prvej inštancie, v zmysle ktorých tento považoval náklady na nájom náhradného vozidla za vynaložené nutne aj účelne, nakoľko boli vynaložené počas vykonávania opravy poškodeného vozidla. Za rozhodujúcu v súlade so závermi súdu prvej inštancie (poukázal na bod 20. a nasl. rozsudku súdu prvej inštancie) považoval tú skutočnosť, že poškodený nemohol užívať vlastné motorové vozidlo po dobu opravy a nevydania motorového vozidla servisom do doručenia krycieho listu od poisťovne. Opätovne poukázal na to, že servis vykonávajúci opravu vydal opravené motorové vozidlo poškodenému až po obdržaní krycieho listu, a preto skoršie vystavenie faktúry za opravu vozidla nemôže byť dôvodom pre krátenie poistného plnenia a rozhodujúca je dĺžka skutočnej opravy a skutočnej doby nájmu náhradného vozidla. Vo vzťahu k námietkam žalovaného prezentovaným v odvolaní k otázke nevyhnutnosti a účelnosti nákladov na prenájom náhradného vozidla poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 602/2022-34 zo dňa 16.02.2023. V intenciách uvedeného má žalobca za to, že deň ukončenia opravy nemožno považovať za rozhodujúci deň, ku ktorému by mal poškodený ukončiť nájom náhradného vozidla, ak nemá objektívnu možnosť opravené vozidlo týmto dňom užívať, nakoľko táto nastáva až momentom vydania opraveného vozidla autoservisom poškodenému, ku ktorému autoservis pristupuje v čase, keď má aspoň deklarované krytie nákladov na vykonanú opravu zo strany poisťovne prostredníctvom krycieho listu. Zdôraznil, že moment vydania opraveného vozidla poškodenému je teda závislý od konania poisťovne, a preto podľa jeho názoru je daný ním uplatnený nárok voči žalovanému na náhradu nákladov za prenájom náhradného vozidla po dobu zotrávania opravovaného vozidla poškodeného v autoservise. V danej súvislosti poukázal na to, že opravené motorové vozidlo poškodeného sa na základe doručenia krycieho listu autoservisu dostalo do dispozičnej sféry poškodeného až dňom 30.03.2022.

3.1 Žalobca súčasne poukázal na to, že nie je dôvodné skúmať účelnosť a nevyhnutnosť užívania náhradného vozidla nad rámec účelu náhradného vozidla definovaného nálezom Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 602/2022-34 zo dňa 16.02.2023. Užívanie opraveného vozidla poškodenému umožňuje autorizovaný autoservis, ktorý je zmluvným partnerom poisťovne (žalovanej), a to až keď sú mu nahradené náklady spojené s vykonanou opravou motorového vozidla, na ktorých úhradu je zaviazaná poisťovňa. Má za to, že k uneseniu dôkazného bremena ohľadne preukázania účelu náhradného vozidla dochádza tým, že je súdu preukázaná skutočnosť, kedy poškodený odovzdal poškodené vozidlo autoservisu a kedy mu bolo opravené motorové vozidlo vrátené. Zdôraznil, že postup autoservisu, ktorý je zmluvným partnerom poisťovne pri vykonávaní opravy motorového vozidla a jeho vracaní poškodenému, nemožno nijako pričítať poškodenému, ktorý bol objektívne po celú dobu zotrvania jeho motorového vozidla v autoservise vylúčený z užívania svojho motorového vozidla, a to v dôsledku primárnej príčiny, ktorou je vznik škody na jeho motorovom vozidle porušením povinnosti poistenca poisťovne. Uviedol, že autoservis je zodpovedný za riadne a včasné plnenie svojmu zmluvnému partnerovi, ktorým je poisťovňa, pričom zodpovednosť vzťah medzi autoservisom a poisťovňou vznikol v dôsledku vzniku nákladov, ktoré poisťovňa musela znášať pre porušenie jeho povinností. Podľa názoru žalobcu však táto zodpovednosť nevyklučuje vecnú súvislosť medzi pôsobením prvej príčiny, a to škodovej udalosti so vznikom škodového následku, ktorým je vznik následkov za prenájom náhradného vozidla pre nemožnosť užívania vlastného poškodeného vozidla poškodeným, ktoré sa za účelom vykonania jeho opravy nachádza v autoservise. Má za to, že sa jedná o škodu, ktorá je adekvátnym dôsledkom protiprávneho konania, a to podľa všeobecnej povahy obvyklého chodu vecí a skúseností. V danej súvislosti poukázal aj

na závery vyplývajúce z rozsudkov Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Cob/202/2020-217 zo dňa 24.11.2021, sp. zn. 3Cob/86/2023-145 zo dňa 18.10.2023 a sp. zn. 3Cob/94/2023

zo dňa 15.11.2023, v zmysle ktorých za opodstatnenú dobu prenájmu náhradného vozidla je potrebné považovať dobu do vybavenia poistnej udalosti v rozsahu náhrady nákladov za opravu poškodeného vozidla, pričom táto poistná udalosť je vybavená skončením šetrenia, oznámením výšky poistného plnenia poškodenému a poskytnutím plnenia v zákonom stanovenej lehote. Súčasne poukázal na to, že obdobné závery zaujal aj Krajský súd v Žiline v rozsudku sp. zn. 11Co/88/2023-112 zo dňa 26.03.2024 a sp. zn. 9Co/107/2023 zo dňa 26.03.2024. Podľa názoru žalobcu čakanie na krycí list spadá do sledu udalostí spojených

so škodovou udalosťou, ktoré vymedzujú obdobie nároku poškodeného na náhradu nákladov spojených s užívaním náhradného vozidla po dobu vykonávania opravy jeho motorového vozidla. Okamih vykonania opravy poškodeného vozidla zo strany autoservisu vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci i obdobných sporov, ktorými sú jednak existencia povinného zmluvného poistenia či zmluvného vzťahu medzi poisťovňou a autoservisom, nemôže predstavovať skutočnosť, ktorá objektívne umožňuje poškodenému s jeho vozidlom nakladať a užívať ho. Opätovne zdôraznil, že v prejednávanej veci nebolo preukázané, že by doba zotrvania opravovaného vozidla v autoservise bola pričítateľná poškodenému, ale práve naopak má za to, že doba zotrvania vozidla v autoservise a nutnosť užívania náhradného vozidla súvisí výhradne so vznikom dopravnej nehody zapríčinennej poistencom žalovaného a jeho zodpovednosťou za náhradu škody, ktorá nahlásením poistnej udalosti prešla na poisťovňu.

3.2 Žalobca sa ďalej vyjadril, že dĺžku zotrvania opravovaného vozidla v autoservise ovplyvňuje práve poisťovňa, ktorá je súčasne subjektom zodpovedným za náhradu nákladov spojených s opravou poškodeného vozidla, keď podľa jeho názoru neexistuje jediný relevantný dôvod, pre ktorý by mal poškodený hradiť náklady za opravu jeho vozidla, na ktorom mu škodu spôsobil poistenec žalovaného, keď medzi žalovaným a autoservisom existuje zmluvný vzťah, z ktorého plynie povinnosť poisťovne na vystavenie krycieho listu, dorúčením ktorého autoservisu vzniká povinnosť vydať opravené vozidlo poškodenému (synalagmatický vzťah). Domnieva sa, že okolnosti, pre ktoré je vozidlo poškodeného v autoservise, súvisia výhradne s konaním škodcu a ak by nedošlo k protiprávnemu konaniu škodcu, poškodený by nemusel nechať svoje vozidlo opraviť v autoservise. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 47 ods. 7 zákona č. 106/2018 Z. z., podľa ktorého si poškodený nemôže poškodené auto len tak opraviť doma, s čím sú spojené pokuty, a to od 1.000,- eur do 10.000,- eur.

3.3 Zdôraznil, že poškodený je momentom vzniku škody nútený komunikovať s poisťovňou vinníka dopravnej nehody, ktorá si kladie podmienky pre krytie vzniknutej škody zapríčinené jej poistencom, a to v prvom rade určením autorizovaných servisov, s ktorými je v zmluvnom vzťahu, a výberom iného autoservisu by poškodený podstupoval značné riziko pri uplatňovaní nároku na náhradu škody voči

poisťovni. Má za to, že poškodený sa tak stáva „vazalom“ poisťovne pri výbere autoservisu, pričom výberom autoservisu, ktorý je v zmluvnom vzťahu s poisťovňou, sa končí jeho súčinnosť s poisťovňou, a túto v plnej miere preberá autorizovaný servis, ktorému je poisťovňa zaviazaná plniť za vykonanie opravy, a to práve doručením krycieho listu, ktorý predstavuje zabezpečenie úhrady nákladov za vykonanie opravy.

3.4 Žalobca má za to, že zo strany autoservisu nejde o uplatnenie zádržného práva, ktoré žalovaný vyhodnocuje ako neoprávnené, a to dokonca s dopadom na príčinnú súvislosť medzi uplatneným nárokom na náhradu škody a konaním poistenca žalovaného, pričom zdôraznil, že je potrebné si uvedomiť tú skutočnosť, že vozidlo poškodeného by neskončilo v autorizovanom servise nebyť konania poistenca žalovanej a inštrukcií poisťovne a v tejto súvislosti poukázal na ust. § 560 Občianskeho zákonníka, resp. § 326 Obchodného zákonníka o synalagmatickom záväzku, ktoré podľa názoru žalobcu vylučujú tvrdené neoprávnené konanie autoservisu. Zdôraznil, že autorizovaný servis neinformuje poškodeného o tom, že bola vystavená faktúra za opravu jeho motorového vozidla a túto zaslala rovno poisťovni a opravené motorové vozidlo vydáva poškodenému doručením krycieho listu od poisťovne, kedy sa reálne dostáva opravené motorové vozidlo do dispozičnej sféry poškodeného a odpadá potreba účelu užívania náhradného motorového vozidla.

3.5 Žalobca súčasne vyjadril presvedčenie, že by bolo aj v rozpore s dobrými mravmi, ak by bol poškodený žiadaný o úhradu nákladov spojených s opravou jeho motorového vozidla, keď tieto majú byť kryté z povinného zmluvného poistenia vinníka dopravnej nehody s tým, že na zabezpečenie krytia predmetných nákladov slúži práve tzv. krycí list poisťovne smerujúci k splneniu záväzku autoservisu odovzdať opravené vozidlo poškodenému a objektívne mu tak umožniť jeho užívanie. V tejto súvislosti žalobca súčasne poukázal na to, že nie je ani v záujme žalobcu a ani v záujme autoservisu, aby opravované vozidlo zotrvalo v autoservise po nejakú konkrétnu dobu alebo dlhšie, ako je nevyhnutné, keď on v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti prenajíma motorové vozidlá a akonáhle sa ukončí nájom vozidla, toto prenajme ďalšiemu záujemcovi a autoservis je povinný dodržiavať lehoty pre vykonanie opráv a v jeho imanentnom záujme je opraviť čo najviac vozidiel, z čoho vyplýva, že pre autoservis je ekonomicky najvýhodnejšie vykonať opravu čo najrýchlejšie a vozidlo odovzdať, aby mohol do autoservisu prijať ďalšie vozidlo za účelom opravy. V tejto súvislosti poukázal na to, že aj poškodený má záujem na čo možno najkratšej oprave svojho poškodeného vozidla a za týmto účelom si tiež zvolil autorizovaný servis, ktorý je zmluvným partnerom žalovaného.

4. Žalovaný v odvolacej replike vo vzťahu k argumentácii žalobcu vychádzajúcej z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 602/2022 zo dňa 16.02.2023 namietal, že žalobca interpretuje predmetné rozhodnutie zavádzajúco, nakoľko ústavný súd sa v predmetnom rozhodnutí zaoberal inou skutkovou otázkou, a to prípadom tzv. totálnej škody na vozidle. Súčasne poukázal na bod 20. odôvodnenia predmetného nálezu, v zmysle ktorého „v prípade čiastočnej škody krajský súd dospel k záveru, že účelnosť nákladov spojených s užívaním náhradného vozidla zaniká momentom, keď došlo k ukončeniu opravy havarovaného vozidla, de facto vtedy, keď sa opravené vozidlo dostane do dispozičnej sféry poškodeného na ďalšie používanie. V tejto časti sa ústavný súd s názorom krajského súdu stotožňuje...“, keď žalovaný z uvedeného vyvodzuje, že aj Ústavný súd SR sa stotožnil s názorom, že v prípade čiastočnej (nie tzv. totálnej) škody na motorovom vozidle je prenájom vozidla účelný iba do ukončenia opravy poškodeného motorového vozidla. Pripúšťa, že v odôvodnení sa síce spomína moment, keď sa opravené motorové vozidlo dostane do dispozičnej sféry poškodeného, avšak v tejto súvislosti uviedol, že Ústavný súd SR daný moment žiadnym spôsobom logicky nekonkretizuje, keďže sa zaoberal celkom iným skutkovým stavom. Na základe uvedeného má žalovaný za to, že poškodený po skončení opravy mal reálnu možnosť prevziať svoje motorové vozidlo do svojej dispozičnej sféry, resp. že žalobca opak v konaní ničím nepreukázal.

4.1 Žalovaný namietal argumentáciu žalobcu, že poškodený sa stáva „vazalom“ poistenia pri výbere autoservisu, a že následne užívanie opraveného motorového vozidla poškodenému autorizovaný servis, ktorý je zmluvným partnerom poisťovne, umožní, až keď sú mu nahradené náklady spojené s vykonanou opravou motorového vozidla, resp. vystavený krycí list poisťovňou, a má za to, že ide o ničím nepreukázané tvrdenie žalobcu. Dôvodil, že žalobca v konaní nepredložil žiadny dôkaz preukazujúci, že by bol poškodený žalovaným donútený nechať si svoje motorové vozidlo opraviť v nejakom konkrétnom autoservise, ale naopak, voľba autoservisu bola výlučne na poškodenom a nič mu teda nebránilo ako spotrebiteľovi dohodnúť sa s autoservisom ako dodávateľom na konkrétnych

podmienkach opravy, napríklad aj na podmienkach informovania spotrebiteľa o priebehu a ukončení opravy a následného vydania opraveného motorového vozidla. Žalovaný súčasne zdôraznil, že žalobca nie je osobou totožnou s poškodeným, pričom v konaní nebol vykonaný výsluch poškodeného ku konkrétnym okolnostiam odovzdania a prevzatia poškodeného motorového vozidla z autoservisu, a preto má za to, že sa jedná iba o špekulácie žalobcu. Žalovaný súčasne vo vzťahu k žalobcovi poukázal na to, že sa jedná o subjekt, ktorý prenajíma náhradné vozidlá a z tejto podnikateľskej činnosti nepochybne profituje, a preto jeho tvrdenie, že nemá záujem na čo najdlhšom trvaní prenájmu, ak je zrejmé, že výška odplaty za prenájom sa odvíja práve od počtu dní trvania prenájmu, je nanajvýš nedôveryhodné.

4.2 Žalovaný má za to, že v konaní preukázal, že žalobca podstatnú časť svojej činnosti zameriava práve na nároky poškodených z povinného zmluvného poistenia, t. j. voči poisťovniam, pričom na svojej internetovej stránke deklaruje prenájom náhradného vozidla poškodeným bez ich akejkoľvek finančnej účasti, a teda poškodení tak v zásade vôbec nie sú nútení riešiť dĺžku prenájmu a dennú sadzbu za prenájom, resp. či zapožičanie je nutné a účelné, keďže s prenájomom nemajú spojené žiadne výdavky. Preto sa domnieva, že uvedená povinnosť postupovať tak, aby na náhradné vozidlo boli vynakladané iba náklady v nevyhnutnom rozsahu, mala zaťažovať samotného žalobcu, ktorý navyše vystupuje ako osoba znalá pomerov v danej oblasti, keďže koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Podľa žalovaného to bol potom práve žalobca, ktorý zastupoval poškodeného vo vzťahu k autoservisu, a preto mal postupovať s odbornou starostlivosťou tak, aby poškodený nebol nútený byť bez svojho motorového vozidla neprímerane dlhú dobu. V tejto súvislosti opätovne poukázal na rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 14C/34/2020 zo dňa 11. marca 2021, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/95/2021 z 28. februára 2022.

4.3 Na základe uvedeného žalovaný zastáva názor, že poškodenému nič nebránilo, aby si hneď po skončení opravy svoje opravené motorové vozidlo prevzal a mohol riadne užívať, zatiaľ čo by žalovaný jeho poisťnú povinnosť uzatvoril a poskytol plnenie autoservisu. Má za to, že ak autoservis zdržiaval opravené motorové vozidlo a obmedzoval vlastnícke právo poškodeného, robil tak bez zákonného podkladu, čím súčasne navýšil náklady na nájom náhradného vozidla. Na základe uvedeného žalovaný zotrval na svojom odvolacom návrhu.

5. Žalobca v odvolacej duplike sa nestotožnil s argumentáciou žalovaného, majúc za to, že rozhodovaciu prax, o ktorú žalovaný opiera svoju procesnú obranu v jeho písomných podaniach, bola následne prekonaná, a to vzhľadom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 602/2022-34 zo dňa 16.02.2023, ako aj rozsudky Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/88/2023 zo dňa 26.03.2024 a 9Co/107/2023 zo dňa 26.03.2024. Taktiež opätovne poukázal na závery uvedené v rozsudkoch Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Cob/202/2020-217, 3Cob/86/2023-145 a 3Cob/94/2023.

5.1 Žalobca súčasne zdôraznil, že skutočnosť, že opravované vozidlo poškodené konaním poistenca žalovaného zotrvalo v autoservise až do zaplatenia nákladov spojených s jeho opravou, je priamou a bezprostrednou príčinou vzniku uplatneného nároku na náhradu škody a nevydanie vozidla ku dňu poskytnutia zdaniteľného plnenia podľa faktúry vystavenej autoservisom a doručovanej len poisťovni nepredstavuje žiadnu ďalšiu ani inú príčinu, ktorá by bola samostatnou a rozhodujúcou príčinou pre vznik škody, resp. v dôsledku ktorej by došlo k pretrhnutiu príčinnej súvislosti.

5.2 Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil.

6. Strany sporu v odvolacom konaní ďalšie podania neprodukovali.

7. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané oprávneným subjektom (§ 359 CSP), t. j. žalovaným, v neprospech ktorého bolo rozhodnuté, keďže súd prvej inštancie žalobe v celom rozsahu vyhovel, včas (§ 362 ods. 1 CSP) a proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 a 2 v spojení s § 357 písm. m/ CSP), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP viazaný odvolacími dôvodmi podľa ust. § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania postupom podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP rozsudok súdu prvej inštancie

vo výroku I., ako aj v závislom výroku II. o nároku na náhradu trov konania podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

8. Rozsudok súdu prvej inštancie bol odvolaním napadnutý z dôvodu prezumovaného § 365 ods. 1 písm. f) CSP, t. j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj z dôvodu prezumovaného § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t. j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

9. Odvolací súd podrobne preskúmal námietky, ktoré boli vo veci vznesené a východiskovo sa stotožnil s podstatnými skutkovými a právnymi závermi, na ktorých svoje rozhodnutie súd prvej inštancie založil. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre rozhodnutie o žalobe žalobcu, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd v odvolacom konaní obmedzil na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

10. Vo všeobecnosti odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že v zmysle ust. § 380 CSP je viazaný odvolacími dôvodmi (odsek 1) s výnimkou väd týkajúcich sa podmienok konania, na ktoré je povinný prihliadať, aj keby neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (odsek 2). Z uvedeného vyplýva, že na iné pochybenia súdu prvej inštancie mimo tých, ktoré namietol odvolateľ v odvolacej lehote, ktoré by inak mohli byť odvolacím dôvodom v zmysle ust. § 365 CSP, prihliadať nemôže, aj keby takého pochybenia zistil. Odvolací súd konštatuje, že nevzhliadol žiaden nedostatok naplnenia podmienok konania.

11. V nadväznosti na uvedené odvolací súd vyhodnotil odvolacie námietky žalovaného ako nedôvodné.

12. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namietal, že napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

12.1 Žalovaný konkrétne nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že nájom náhradného vozidla bol dôvodný až do vystavenia krycieho listu poisťovňou, nakoľko až dňom vystavenia krycieho listu mohol poškodený prevziať vozidlo do svojej dispozície, a tak ho aj reálne užívať a súčasne nesúhlasil s tým, že poškodený nemohol ovplyvniť vydanie vozidla autoservisom a že vystavenie krycieho listu je v zaužívanej praxi nevyhnutnosťou, bez ktorej opravené vozidlo servis nevydá. Nesúhlasil s posúdením súdu prvej inštancie, že krycí list sa používa pri poisťnej udalosti, a tento vystavuje poisťovňa poisťnej udalosti voči zmluvnej opravovni, aby opravovňa mala istotu, že dostane svoje peniaze a môže bez zábran vydať vozidlo po oprave zákazníkovi. Žalovaný zastával názor, že z vykonaného dokazovania nevyplývala žiadna nevyhnutnosť autoservisu zdržiavať opravené motorové vozidlo až do vystavenia tzv. krycieho listu, ktoré by navyše v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe súdov bolo neprípustné, nakoľko autoservis nemal voči nemu splatnú pohľadávku s tým, že žalobca v konaní nepreukazuje žiadnu dohodu poškodeného s autoservisom, že na vydanie jeho opraveného vozidla bude nevyhnutné doručenie krycieho listu a nepreukázal ani tú skutočnosť, že by o takej podmienke následné poškodený informoval žalovanú poisťovňu. Má za to, že tvrdenie o nejakej obchodnej praxi neobstojí, keď uvedené je navyše v rozpore so zákonom.

12.2 Vo vzťahu k uvedeným odvolacím námietkam odvolací súd východiskovo považuje za potrebné vyjadriť sa k samotnému účelu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, tak ako ju prezumuje zákon č. 381/2001

Z. z. Účelom uvedeného zákona je poskytnutie právnej ochrany poškodeného škodovými následkami zapríčinenými motorovým vozidlom škodcu. Právnu ochranu poškodeného zákon zabezpečuje jednak tým, že poškodenému priznáva právo na náhradu škody priamo proti poisťiteľovi, s ktorým škodca uzavrel poisťnú zmluvu, a jednak tým, že v rámci združenia zodpovednostných poisťiteľov zakladá vznik poisťného garančného fondu, z ktorého sa odškodňujú obeť dopravných nehôd, ktorým škodu

spôsobilo nepoistené alebo neznáme motorové vozidlo. Účelom povinného zmluvného poistenia je teda zabezpečiť čo najväčšie zmiernenie príkorí poškodeného, ktoré mu vznikli v súvislosti so škodovou udalosťou spôsobenou prevádzkovateľom motorového vozidla, a to nielen vo sfére materiálnej ujmy vychádzajú z ust. § 4 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z., ktoré upravuje právo poisteného (škodcu), aby poisťovateľ z poistenia zodpovednosti za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody, ale aj vo sfére rozsahu ingerencie poškodeného spočívajúcej vo vykonaní úkonov potrebných na to, aby mu bola nahradená škoda, ktorá mu vznikla následkom škodovej udalosti. Inak povedané, práve inštitút povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má slúžiť na to, aby sa poškodenému čo najviac zjednodušil postup smerujúci k uplatneniu nároku na náhradu škody a k jeho uspokojeniu. V kontexte uvedeného je potom potrebné vnímať aj samotné zabezpečenie náhradného motorového vozidla poškodeným po dobu, po ktorú z dôvodu poškodenia jeho motorového vozidla nemôže toto vozidlo užívať. Ústavný súd v (už stranami sporu uvádzanom) náleze sp. zn. III. ÚS 602/2022 zo dňa 16. februára 2023 poukázal na to, že „...účelom náhradného motorového vozidla je eliminovať škodlivý následok spôsobenej dopravnej nehody, ktorý zasahuje do bežného života poškodeného, až do momentu, keď môže opätovne užívať svoje vlastné motorové vozidlo. V týchto prípadoch výška škody nekorešponduje iba rozsahu zničeného vozidla ale aj primeraným nákladom, ktoré poškodený vynaložil s cieľom eliminovať škodový následok...“ V kontexte uvedeného bolo v prejednávanej spore zásadné zodpovedanie otázky, či poškodenému (právnemu predchodcovi žalobcu) vzniká nárok na náhradu škody spočívajúcej v nájme náhradného motorového vozidla do vykonania opravy poškodení motorového vozidla, ktoré boli spôsobené škodcom (poisteným) alebo až do doby, po ktorú poškodený nemohol predmetné motorové vozidlo užívať.

13. Zo skutkových záverov súdu prvej inštancie vyplýva, že dňa 15.02.2022 došlo k dopravnej nehode v Žiline, pričom v dôsledku tejto nehody nastala škodová udalosť na motorovom vozidle poškodeného, ktorá bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla poisteného v poisťovni žalovaného. Motorové vozidlo si dal poškodený opraviť v autoservise ALTERIA MOTOR, s.r.o. (ďalej aj „autoservis“) dňa 15.03.2022, pričom po dobu opravy vozidla si prenajal na základe Zmluvy o nájme zo dňa 15.03.2022 u žalobcu vozidlo Volkswagen Tiguan, AT, 4x4, EČV: A. XXX B., a to v rozsahu 16 dní nájmu v období od 15.03.2022 do 30.03.2022, pričom nájom skončil dňa 30.03.2022. V tejto súvislosti odvolací súd akcentuje v spore nespornú skutočnosť, že žalovaný je subjektom, ktorý podniká ako poisťovateľ v oblasti poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, a teda v rámci svojej činnosti poskytuje poistné plnenia za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, keď nezriedka poskytuje poistné plnenia za škodu, ktorú zaviniel jeho poistník na motorovom vozidle poškodeného pri strete prevádzok ich motorových vozidiel. Poškodenia motorového vozidla sa spravidla opravujú v opravovniach – servisoch, s ktorými môže mať poisťovateľ ako „zmluvný partner“ osobitný – „exkluzívny“ vzťah premietnutý do poskytnutia určitej (predbežnej) „garancie“, že uhradí cenu opravy motorového vozidla poškodeného, na čo slúži práve tzv. krycí list. Zo zisteného skutkového (stranami sporu v konaní nerozporovaného) stavu vyplýva, že predmetný postup bol uplatnený aj v prejednávanej spore, keď motorové vozidlo poškodeného bolo zo strany autoservisu poškodenému vydané potom, ako bol predmetný krycí list zo strany poisťovne doručený autoservisu dňa 30.03.2022. Uvedený záver zodpovedá tvrdeniam žalobcu o bežných obchodných praktikách servisov vykonávajúcich opravy motorových vozidiel, pričom žalovaný v konaní relevantným spôsobom nespochybnil vyjadrenie spoločnosti ALTERIA MOTOR, s.r.o., ktorá vykonávala opravu motorového vozidla poškodeného, ani vyhlásenia ďalších autorizovaných servisov, t. j. spoločnosti FINAL-CD, spol. s r. o., prípadne MD-BAVARIA Žilina, s.r.o., z ktorých vyplýva, že bežnou praxou týchto servisov je, že v deň ukončenia prác súvisiacich s opravou poškodeného motorového vozidla servis vystaví faktúru, v ktorej sú vyčíslené náklady na opravu, a túto faktúru v deň jej vystavenia automaticky odosiela poisťovni, ktorá z PZP vinníka nehody je povinná faktúru zaplatiť a v prípade, ak poisťovňa je zmluvným partnerom (rozumej partnerom autoservisu), sa ako náhrada úhrady faktúry využíva tzv. krycí list s tým, že servis vydá poškodenému opravené vozidlo bezodkladne po doručení krycieho listu. Zo skutočností preukázaných v konaní vyplýva, že žalovaný mal o tomto zaužívanom postupe autoservisov vedomosť, keď tomu zodpovedá aj jeho správanie, vyplývajúce z Oznamenia o poistnom plnení zo dňa 30.03.2022, podľa ktorého poskytol autoservisu plnenie v zmysle doloženej faktúry za opravu č. 22011502 vo výške fakturovanej sumy 789,17 eur. Vychádzajúc z vyššie uvedených východísk odvolací súd dospel k záveru, že za daných okolností nedochádza na strane poškodeného k zmene jeho postavenia už tým, že došlo k vykonaniu opravy jeho motorového vozidla, ale k tomu dochádza až vtedy, keď uvedené motorové vozidlo mohol reálne užívať, t. j. dňom, kedy došlo k vydaniu krycieho listu zo strany poisťovateľa škodcu.

14. Odvolací súd v spojitosti s vysloveným záverom zdôrazňuje, že v prejednávacom prípade neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by zakladali záver o omeškaní autoservisu s opravou motorového vozidla poškodeného a na to nadväzujúcim vyhotovením a zaslaním faktúry za opravu vozidla žalovanému, prípadne o omeškaní poškodeného s prevzatím opraveného motorového vozidla. Zo zistených skutočností, t. j. že poškodený si dal opraviť poškodené motorové vozidlo v servise v kontexte skutočností vyplývajúcich z potvrdenia o odovzdaní a prevzatí motorového vozidla z autoservisu zo dňa 31.03.2022, ako aj potvrdenia o bežnej obchodnej praxi vydaného autoservisom dňa 30.03.2022 možno vyvodíť, že žalovaný vstupoval do právneho vzťahu s autoservisom založeného zmluvou o dielo s tým, že on nebude uhrádzať cenu diela, a že úhrada ceny diela bude zabezpečená vydaním krycieho listu zo strany poisťovateľa škodcu, t. j. žalovaného. O uvedenom svedčí aj postup samotného autoservisu, ktorý faktúru za opravu motorového vozidla zasielal aj priamo žalovanému. V kontexte uvedeného muselo byť žalovanému zrejmé, že pri bežnom (očakávanom) chode udalostí (s poukazom na vyššie uvedené vyjadrenie spoločnosti ALTERIA MOTOR, s.r.o., prípadne ďalších autoservisov) bude predmetné motorové vozidlo poškodenému vydané až po vydaní krycieho listu, v prípade úhrady fakturovanej sumy, teda že ukončenie tohto „procesu“ bude podmienené úhradou (prípadne zabezpečením úhrady), ktorú mal vykonať samotný žalovaný. Argumentácia žalovaného potom prinajmenšom ignoruje existujúci faktický stav založený poškodeným a autoservisom, pričom bol to práve žalovaný, ktorý svojvoľným určením termínu vykonania úhrady objektívne oddialil vydanie motorového vozidla poškodenému.

15. Vyššie vyslovené závery podľa názoru odvolacieho súdu nachádzajú v určitej miere oporu aj v existujúcich inštitútoch súkromného práva, a to v zádržnom práve, tak ako je prezumované § 151 Občianskeho zákonníka, na ktoré (aj keď v úplne odlišných záveroch) poukazoval aj žalovaný. Zádržné právo vzniká na základe jednostranného právneho úkonu zadržiteľa (veriteľa), ktorým je faktické zadržanie veci. Predpokladom na realizáciu jednostranného právneho úkonu je existencia splatnej peňažnej pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi, ako aj to, že hnutelná vec, ktorá má byť zadržaná, je v reálnej dispozícii veriteľa,

t. j. veriteľ má nad ňou faktickú moc. Zádržné právo je potom inštitútom, ktorý sa veľmi často využíva napríklad pri zmluve o úschove, zmluve o dielo, ale aj pri uplatnení nároku zo zodpovednosti za vady a podobne. V kontexte vyššie uvedeného je potrebné podľa názoru odvolacieho súdu nahliadať na proces odškodňovania škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla tak, ako ho prezumuje zákon č. 381/2001 Z. z., čo sa v reálnom živote prejavuje napríklad v tom, že poškodený si dá vykonať opravu svojho motorového vozidla v zmluvnom/partnerskom servise poisťovateľa škodcu a že zmluvný servis zasiela faktúru, ktorou vyúčtuje cenu opravy poisťovateľovi škodcu, a tento následne vykoná úhradu opravy, za splnenia čoho dôjde k vydaniu motorového vozidla poškodenému. Napriek tomu, že žalovaný sa v prejednávacom spore snaží navodiť dojem, že on nijakým spôsobom nezasahuje do realizácie práv a povinností, ktoré sú obsahom právneho vzťahu založeného zmluvou o dielo medzi poškodeným a zmluvným servisom, jeho ingerencia (daná spoluprácou so zmluvným servisom na báze likvidovania škody vzniknutej prevádzkou motorového vozidla) je tým jednoznačne daná. V tejto súvislosti je potrebné si uvedomiť rozdielnosť postavenia žalovaného (ako poisťovateľa škodcu), ktorého si poškodený sám neurčuje, nakoľko povinnosti žalovaného vznikajú v dôsledku škodovej udalosti zavinenej škodcom (poisteným) a ktorý tým vstupuje do vzťahu s vymedzeným rozsahom práv a povinností s poškodeným „nútene“ v dôsledku vzniku poisťovej udalosti (tak ako ich prezumuje zákon č. 381/2001 Z. z.) a postavenie autoservisu, ktorý vstupuje do vzťahu s poškodeným na „dobrovoľnom“ zmluvnom základe (na základe voľby poškodeného), ktorý je výsledkom kontraktčného procesu s určitým obsahom. V kontexte uvedeného by potom úvaha, ktorá by pripúšťala rozlišovanie dôvodnosti (prípadne rozsahu) nároku na náhradu škody súvisiacej s nájmom náhradného motorového vozidla poškodeným aj vo vzťahu k dĺžke doby medzi ukončením opravy motorového vozidla poškodeného a vydaním krycieho listu/vykonaním úhrady zo strany poisťovne výlučne v závislosti od toho, či by bol príslušný autoservis oprávnený uplatniť voči poškodenému zádržné právo, vyznieva nesystematicky, nakoľko dôvodnosť nároku by bola podmienená tým, aké zmluvné podmienky by si poškodený v rámci kontraktčného procesu s autoservisom vyjednal. Akceptujúc výklad žalovaného by si potom poškodený „musel“ dojednať so servisom také zmluvné podmienky, ktoré by ukladali servisu povinnosť vydať mu motorové vozidlo po oprave aj bez zaplatenia ceny opravy/vydania krycieho listu (uvedený výklad by potom napríklad de facto vylučoval možnosť uplatnenia zádržného práva zo strany servisu), čo by servis pri uzatváraní zmluvy o oprave nebol povinný akceptovať a prípadné nevyjednanie takýchto podmienok opravy zo strany poškodeného, s ktorými by poisťovateľ škodcu súhlasil, by potenciálne viedlo k ďalším sporom medzi poškodeným a poisťovateľom, týkajúcim sa námietok voči voľbe toho-

ktorého servisu zo strany poškodeného a poškodený by sa stal do určitej miery „rukojemníkom“ poisťovateľa škodcu na strane jednej a servisu na strane druhej. V kontexte uvedenej (všeobecnej) úvahy je potom potrebné o to viac nahliadať na prípady, kedy si poškodený dá opraviť motorové vozidlo v partnerskom servise poisťovateľa škodcu. Odvolací súd má za to, že práve „partnerský“ vzťah poisťovateľa škodcu a servisu, ktorého reálnym vyjadrením (okrem iného) je aj vydanie krycieho listu „zmluvnou/partnerskou poisťovňou“, má byť tou skutočnosťou, ktorá poskytne zhotoviteľovi – partnerskému autoservisu poisťovateľa škodcu dostatočnú garanciu na to, aby vydal poškodenému jeho opravené motorové vozidlo, a tým sa v konečnom dôsledku vo vzťahu k poškodenému skrátila nevyhnutná doba, po ktorú bude z jeho strany potrebné užívanie náhradného vozidla. Z uvedeného potom možno vyvodíť záujem poisťovateľa škodcu (ak nevzniknú dôvodné pochybnosti o rozsahu škody) bezodkladne vydať krycí list, prípadne partnerskému servisu škodu uhradiť, aby tým nedochádzalo k ďalšiemu vzniku škody z dôvodu nájmu náhradného vozidla zo strany poškodeného, prípadne v rámci spolupráce s partnerským servisom vyjednať také podmienky, na základe ktorých by zmluvný servis vydal vozidlo poškodenému ihneď po vykonaní opravy. Argumentácia žalovaného v intenciách uvedeného vyznieva jednostranne a nereflektuje na skutočnosť, že servis je (vo všeobecnosti) či už na zmluvnom základe, resp. ex lege oprávnený zadržať motorové vozidlo do vykonania úhrady opravy. Odvolací súd potom v základe nevidí dôvod, aby zo strany zmluvnej poisťovne nedošlo k nahradeniu dodatočných nákladov spojených s nájmom náhradného vozidla poškodenému partnerským servisom až do úhrady náhrady škody, prípadne vydania krycieho listu, nakoľko až týmto dochádza k ukončeniu procesu odškodnenia poškodeného a vzniku objektívnej možnosti poškodeného užívať opravené motorové vozidlo.

16. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, podľa názoru odvolacieho súdu je potom existencia príčinnej súvislosti medzi škodovou (poistnou) udalosťou (dopravnou nehodou zo dňa 15.02.2022) a vznikom súvisiacej škody spočívajúcej v nájmomnom za prenájom náhradného motorového vozidla až do úhrady vykonanej zo strany žalovaného, daná. Podľa názoru odvolacieho súdu vyššie prezentovaný výklad zodpovedá účelu zákona č. 381/2001 Z. z., ktorým je dosiahnutie čo najväčšieho zmiernenia následkov vzniknutých poškodenému v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla tak v materiálnej, ako aj nemateriálnej sfére. Práve naopak, rozlišovanie jednotlivých zložiek nárokov na náhradu škody poškodeného a s tým súvisiacu potrebu rôznej „kontraktlačnej“ aktivity zo strany poškodeného odvolací súd nepovažuje za súladné s primárnym účelom povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

17. Pokiaľ žalovaný súčasne v odvolaní namietal, že v konaní nebola preukázaná ani platobná neschopnosť poškodeného, ktorý bol obchodnou spoločnosťou – podnikateľom, v dôsledku ktorej by sám nemohol uhradiť faktúru za opravu vozidla hneď po ukončení opravy poškodeného motorového vozidla, odvolací súd primárne poukazuje na to, že žalovaný túto námietku nevzniesol v konaní pred súdom prvej inštancie a k tejto obrane pristúpil až v odvolacom konaní. V odvolacom konaní možno však prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, použiť len vtedy, ak sa a) týkajú procesných podmienok, b) týkajú sa vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (porovnaj § 366 CSP). V kontexte vyššie uvedeného nemožno žalovaným v konaní pred súdom prvej inštancie neuvedené skutkové tvrdenia vnímať inak ako novoty v odvolacom konaní, pričom žalovaný navyše neuviedol žiadne dôvody, ktoré by mu bránili prezentovať tieto skutkové tvrdenia už v konaní pred súdom prvej inštancie. Z uvedených dôvodov odvolací súd aplikujúc ustanovenia o zákonnej koncentrácii konania a o pripustení tzv. novôt v odvolacom konaní na uvedené skutočnosti prihliadať nemohol, a preto vyhodnotil predmetnú odvoláciu námietku žalovaného bez vykonania jej vecného prieskumu ako nedôvodnú.

18. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

19. V nadväznosti na uvedené potom odvolací súd konštatujúc nedôvodnosť odvolania žalovaného napadnutý rozsudok potvrdil aj v závislom výroku II. o práve na náhradu trov konania, ktorý vo vzťahu k výroku vo veci samej vykazuje vecnú správnosť (žalovaný vo vzťahu k predmetnému výroku nijako nekonkretizoval odvoláciu námietku).

20. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a ust. § 396 ods. 1 a 2 CSP tak, že žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, nakoľko žalovaný nemal v odvolacom konaní ani len čiastočný úspech, keďže odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil. V súlade s § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému

rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona [zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov].